

нормативно-правової бази, дотримання правових аспектів у сфері страхування значно полегшать співпрацю між страховими компаніями та страхувальниками. Діяльність страхових компаній перебуває на стадії розвитку, тому лише за умов застосування європейських інноваційних страхових програм, поєднання уподобань страховика й страхувальника, доступності, зручності та ефективності страхових послуг, впровадження інновацій страхові компанії знайдуть своє місце у конкурентній боротьбі.

Література:

1. Забурмеха Є. М. Маркетинг страхових інновацій / Є.М.Забурмеха // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – 2014. – № 811. – С. 137-141. 2. Кремень В.М. Особливості використання концепції «bancassurance» у діяльності фінансових конгломератів.// Економічний простір.- 2008.- №20/1.- с. 99-106. 3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>.

Білявський В.М., к.е.н,

доц. кафедри менеджменту ЗЕДП

Богач К.В., студентка ННІЕМ

Національного авіаційного університету

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ефективна робота виробничого підприємства та підвищення його конкурентоспроможності залежить від ефективно функціонуючої підсистеми екологічної безпеки. Тому, одним з наріжних інструментів її досягнення є розробка і подальше впровадження концепції екологічного менеджменту.

У контексті дослідження слід звернути увагу на те, що під системою екологічного менеджменту підприємства можна розуміти впровадження інновацій-

них енергозберігаючих та природоохоронних технологій, що, зробить виробництво економічно вигідним, екологічно безпечнішим та соціально необхідним. До основних факторів, що впливають на збільшення ваги екологічної складової можна віднести:

- формування шанобливого ставлення у суспільстві до природи;
- підвищення попиту на екологічно чисту продукцію;
- дотримання міжнародних екологічних стандартів та норм.

Для впровадження ефективної системи екологічного менеджменту на досліджуваному підприємстві має бути чітко сформульована його екологічна політика. Яка має бути документована, зрозуміла та доведена до відома не лише співробітників підприємства та ділових партнерів, а й до інших осіб, що проявляють зацікавленість щодо виготовленої продукції, наданих послуг та екологічних аспектів роботи досліджуваного підприємства.

Також, до імплементації системи екологічного менеджменту має спонукати негативний вплив зовнішнього середовища та неефективне використання ресурсів, які, в свою чергу, можуть призвести до виникнення аварійних ситуацій чи нещасних випадків на виробництві. У зв'язку з цими обставинами виникає потреба у сплаті штрафів за завдану шкоду навколишньому середовищу або значні кошти за надлишкове споживання ресурсів. При накопиченні таких загроз підприємство втрачає здатність функціонувати ефективно, таким чином зменшуючи свою конкурентоспроможність. Через цю обставину багато підприємств беруть за основу впровадження міжнародних стандартів екологічного менеджменту [1]. Їх прояви у роботі підприємства можна розпізнати за такими ознаками, як:

- свідоме прийняття топ-менеджментом підприємства екологічної політики;
- наявність конкретних цілей в сфері екологічного менеджменту;
- встановлення критеріїв оцінки досягнутих результатів;
- тісний взаємозв'язок основної діяльності підприємства з його соціальною відповідальністю;

- направлення роботи колективу на екологічну складову;
- гідна оцінка досягнутих результатів.

Нажаль, актуальною проблемою сьогодення є те, що топ-менеджмент багатьох підприємств, незалежно від галузевої приналежності, дедалі частіше вбачає у екологічному менеджменті неможливість для підвищення конкурентоспроможності, а певні загрози чи перепони подальшого розвитку, які потребують значних витрат часу і ресурсів [2].

Але, практика функціонування провідних компаній світу засвідчує, що використання інструментарію соціальної відповідальності та її екологічної складової позитивним чином впливає на конкурентоспроможність досліджуваного підприємства [3]. Також, підприємства, що використовують концепцію екологічного менеджменту мають більше можливостей зацікавити потенційних інвесторів у привабливості свого проекту [4]. Паралельно з цим, простежується збільшення частки експорту у країн, що проводять державну екологічну політику, через зростання частки екологічно чистих товарів та послуг. І є всі підстави вважати, що ці тенденції підсилюватимуться й надалі, оскільки соціально-відповідальний бізнес отримує все більшого поширення і популярності не лише у бізнес-середовищі але й у споживачів. Крім цього, буде підвищуватись соціальна значущість таких підприємств для суспільства, в цілому, і місцевих громад, зокрема. Так, наприклад, впровадження на виробництві інноваційних технологій очищення повітря чи стічних вод, незважаючи на збільшення витрат підприємства – позитивно вплине на навколишнє середовище, завдяки чому зменшиться частка захворюваності населення від антропогенного фактору. Тому, від топ-менеджменту підприємства залежить імплементація концепції екологічного менеджменту і її сприйняття, як додаткової конкурентної переваги чи марної трати коштів та ресурсів.

В Україні функціонують підприємства, що займаються впровадженням системи екологічного менеджменту [1], серед яких переважають великі та середні підприємства, оскільки малий бізнес не має можливості впроваджувати таку систему в повному обсязі, через значні витрати, в тому числі на серти-

фікацію та нестачу кваліфікованого персоналу на її проведення. Серед проблем впровадження цієї системи також слід виділити:

- відсутність комплексної законодавчої бази з екологічного менеджменту;
- економічна нестабільність в країні (мінімізує можливості додаткового фінансування різних екологічних проектів);
- низький рівень організаційної культури на підприємствах;
- недостатня кількість кваліфікованих спеціалістів з екологічного менеджменту.

Однак, додаткові витрати і зазначені вище труднощі не можуть зрівнятися з можливостями які підприємство може отримати у довгостроковій перспективі.

Таким чином, впровадженням системи екологічного менеджменту на підприємствах є ефективним інструментом для забезпечення сертифікації продукції, охорони та збереження навколишнього середовища, екологічного виробництва та соціальної відповідальності бізнесу. Також, слід зазначити, що впровадження цієї системи підвищить міжнародну конкурентоспроможність вітчизняних підприємств на світовому ринку за рахунок покращення їх іміджу та дозволить розширити доступ до закордонних ринків, через скачування квот, що мають певні обмежуючі функції щодо екологічної складової. Тому імплементацію системи екологічного менеджменту можна сприймати не лише, як фактор підвищення ефективності управління підприємством але й як інструмент покращення навколишнього природного середовища.

Література:

1. Білявський В.М. Екологічний менеджмент як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності / В.М. Білявський // Сучасні проблеми економіки : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф. — К. : Нац. авіац. ун-т, 2016. — С. 14–15.

2. Білявський В.М. Соціальні технології як інструмент підвищення конкурентоспроможності організації / В.М. Білявський, Ю.В. Білявська // Проблеми

та перспективи розвитку підприємництва : матеріали XI міжнар. наук.-практ. конф. — Х. : Харків. нац. автом.-дорож. ун-т, 2015. — С. 29–30.

3. Білявський В.М. Оцінка ефективності соціальних технологій у системі корпоративного управління організацією / В.М. Білявський // Вчені записки ун-ту «КРОК» : зб. наук. праць. — К. : Університет економіки та права «КРОК», 2011. — С. 21–29.

4. Білявський В.М. Інноваційна діяльність як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства / В.М. Білявський, Ю.В. Білявська // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні : матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. — С. 30–31.

Брік С.В., к.е.н.,

доцент кафедри економічного аналізу та обліку

Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»

Мардус О.О., магістрант

кафедри економічного аналізу та обліку

Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ

Відповідно до ст. 4 Закону України від 16 липня 1999 року N 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються, зокрема, на принципі відповідності доходів і витрат.

Основним нормативним документом, який регламентується мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та визначає вимоги до визнання і